

Příloha 2: památná místa

Pamětní deska Karla Poláčka

Busta Karla Poláčka na Poláčkově náměstí

Sousoší Bylo nás pět

Synagoga

Příloha 3: Úryvek z knihy Bylo nás pět od Karla Poláčka

Že bych se moc těšil na Ježíška,, to se moc netěším,, protože nikdy nedosta nu,, co bych chtěl . Oni mně dávají porád jenom,, co potřebuju,, což jest švindl,, jelikož by mně to stejně musili koupit,, tak jaképak copak.. Jináč už mám všecinko,, halifaxky,, svetr,, co má zips,, a tepláky,, sáňky i hokejku.. A kdyby se mne naši doopravdy ptali,, c o bysem si přál,, tak bysem doopravdy musil říci,, že nejradši ze všeho bych chtěl dřevěnou nohu,, jako má pan Zilvar,, jelikož by mně to všichni záviděli a nejvíce Bejval Antonín.. A kdyby mně nedali pod stromeček nohu,, tak bysem si přál,, abych už nemusil chodit do houslí,, a když ani to ne,, tak aspoň album cizozemských známek..

Já však svoje přání nikomu neřeknu,, jelikož by naši pravili,, že jsem skoták a povstalec a že ze mne nic nebude,, a tatínek by řval děsným hlasem,, že musím z domu a že mne nechce vidět,, a pak bysem musil celou hodinu vrzat na housle.. Už jsem housle třikrát vynechal,, protože pan učitel mě kárá,, že mám šmytec jako botu a proč jsem si ho nevypral..

Jináč se mně o vánocích všecko líbí,, my máme vždycky vaničku,, co v ní plavou kapři a otvírají hubu.. Tatínek se každou chvíli přijde z kvelbu na ně podívat a praví::““To jsou chlapáci..““ Maminka krájí mandle,, Kristýna přebírá rozinky a já je kradu a oni říkají,, abysem šel pryč.. A náš Honza chodí po kuchyni,, ocas má vzhůru jako proutek a ke všemu čuchá.. Tatínek a maminka,, jakož i Rampepurda na něho dupají a praví silným hlasem::““Nemusíš ke všemu čuchat,, nikdo se tě neprosil,, a jdi pryč,, tady není nic pro tebe.. Šic!““ a Honza jde pryč,, a když kráčí po dvoře,, tak se vyhýbá sněhu,, jelikož ho to zebe do tlapek.. (úryvek z románu Bylo nás pět)

Příloha 4: Pracovní list A – práce s textem

Otázky – práce s textem

Studenti odpovídají na otázky na základě znalosti knihy *Bylo nás pět*.

1. Kdo vypravuje příběh:

2. Charakterizujte jazyk vypravěče, jazykové a stylizační prostředky.

3. Uved'te postavy, jejichž osudy jsou v příběhu zachyceny.

4. Charakterizujte dílo z hlediska námětu a kompozice.

5. Objasněte termín jazyková komika. Vyberte z textu konkrétní příklady.

Druhá zastávka – Pomník Karla Poláčka na Poláčkově náměstí

Busta Karla Poláčka byla poprvé odhalena naproti jeho rodnému domu v roce 1967 i za přítomnosti Josefa Škvoreckého, později byla přemístěna na Poláčkovo náměstí.

Otázka pro studenty:

Co je to busta?

Třetí zastávka – zvonice se zvonem Kryštofem, Kostel nejsvětější Trojice

Čtvrtá zastávka – pamětní deska Karla Poláčka, Palackého 47

Na rohu Starého náměstí a Palackého ulice stojí nenápadný dům. Dnes je v těchto místech banka. Dříve tu býval koloniál, kde obsluhoval Jindřich Poláček. Na domě můžeme najít pamětní desku Karla Poláčka.

Otázka pro studenty:

Znáte nějaké zajímavé citáty od Karla Poláčka?

Příloha 5: Pracovní list B – návštěva Synagogy

1. Uveď jména rodičů Karla Poláčka
2. Datum a místo narození Karla Poláčka
3. Uveď jména sourozenců Karla Poláčka
4. Uveď jméno druhé manželky Jindřicha Poláčka, nevlastní matky Karla Poláčka
5. Z jakého důvodu byl Karel Poláček vyloučen z gymnázia v Rychnově nad Kněžnou
6. Co chtěl otec Jindřich, aby Karel Poláček studoval
7. Jak se jmenovala Poláčková manželka
8. Do jakého zajetí se Karel Poláček dobrovolně uchýlil při první světové válce
9. Čím se Karel Poláček živil kromě psaní.
10. V jakých tiskovinách se Karel Poláček angažoval
11. Pod jakým pseudonymem uveřejňoval své články
12. Od jakého roku uveřejňoval Karel Poláček své povídky knižně
13. Jaký charakter měl Karel Poláček
14. Jakých spolků byl Karel Poláček členem
15. Po rozvodu s manželkou Adélou Hermannovou se stala jeho novou partnerkou:
16. Jaká byla náplň poláčkovy práce po začátku druhé světové války
17. Čím se podařilo Poláčkově zachránit jeho dceru před nástupem do konc. tábora
18. Který z Poláčkových přátel mu pomáhal uveřejňovat romány pod svým jménem
19. Kdy byl Karel Poláček nucen nastoupit do transportu do Terezína

20. Kdy Karel Poláček zemřel

Příloha 6: “Můj otec Karel Poláček – Vzpomínky (nejen) na Karla Poláčka”

od Jiřiny Jelinowiczové, jediné dcery Karla Poláčka.

Brožura byla vydána u příležitosti IV. celostátního symposia s mezinárodní účastí Pátečníci a Karel Poláček konaného v Rychnově nad Kněžnou v roce 2001.

Ukázky z textu:

“Také jsme spolu hrávali hru, kterou jsme si vymysleli. Nazývala se “Pohřeb pana Bonharda”. Úkolem bylo pronést co nejdelší eulogii na téma “Pan Bonhard”, aniž by se prozradilo, kdo to vlastně byl a čím se vyznačoval. Já jsem v té hře neměla nejmenší šanci na výhru. Otec však dokázal mluvit a mluvit o tom ušlechtilém muži a velkém vlastenci, který byl ozdobou našeho kraje a velkou ztrátou pro náš lid. Člověk měl až slzy v očích a nevěděl vlastně proč.” Jiřina Jelinowiczová o svém otci str. 7.

“Byl jste zařazen do transportu Ca a musíte se dle příkazu dostavit dnes, dne 22.10.1942, nejpozději do 18 hodin na shromaždiště veletrh v Praze VII., vchod proti ulici Vinařská se všemi doklady a se svými příručními zavazadly, jež nesmí přesahovati 10 kg. Velká zavazadla odveze naše sběrná služba během zítřejšího dopoledne. Udejte doručiteli tohoto přípisu, kde tato hlavní zavazadla budou uložena. Přiloženě Vám posíláme všechny tiskopisy a formuláře. : pročtete je a přineste vyplněné a sebou na veletrh. Současně upozorňujeme, že musíte odevzdat všechny potravinové lístky na příští zásobovací období, které Vám tyto dny byly vydány. Zařídili jsme, aby Vám naše pomocná služba byla nápomocna při přípravě k nástupu do transportu.”

22.10.1942

Židovská náboženská obec v Praze

Dopis otištěn v brožuře je tragickým svědectvím jedné z největších zvlí spáchaných na lidském pokolení v minulém století.

Příloha 7: Dotazník

Kdo patřil mezi pátečníky, vyjmenujte alespoň 5 členů.

Kdo založil pátečníky?

Kdo ilustroval dětskou knihu Edudant a Francimor od Karla Poláčka

Kdo se stal prvním československým prezidentem?

Kdo pracoval v Lidových novinách?

Zkuste vysvětlit název uskupení.

Jaká byla témata skupiny Pátečníků?

Co měl společného E. Bass s Karlem Poláčkem?

Čím byla významná přítomnost T. G. Masaryka mezi Pátečníky?

Mohl vstoupit mezi Pátečníky kdokoliv?

Na jaké občanské profese Pátečníků si vzpomenete?

Čím byli ovlivněni členové skupiny Pátečníků?

Čím se vyznačovali pátečníci?